nieuws

Landbouwers blijken een kwetsbare groep voor zelfdoding

nieuws

De zelfmoordcijfers in Vlaanderen zitten in dalende lijn, publiceert De Morgen op basis van cijfers van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Enkel in West-Vlaanderen vertonen enkele regio's zorgwekkende pieken. Specialisten wijten dat aan het grote aantal landbouwers in die streek. Zij blijken wereldwijd een kwetsbare groep voor zelfdoding te zijn.

30 JUNI 2010 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:12

Lees meer over:
landbouw algemeen

De zelfmoordcijfers in Vlaanderen zitten in dalende lijn, publiceert De Morgen op basis van cijfers van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Enkel in West-Vlaanderen vertonen enkele regio's zorgwekkende pieken. Specialisten wijten dat aan het grote aantal landbouwers in die streek. Zij blijken wereldwijd een kwetsbare groep voor zelfdoding te zijn.

Op basis van de beschikbare cijfers die lopen tot 2007, heeft het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid het gemiddeld aantal zelfmoorden in Vlaanderen in de voorbije tien jaar berekend. Bij mannen werden in 2000 nog 26,9 zelfdodingen per 100.000 inwoners vastgesteld. Dat aantal zakte in 2007 naar 20,6 waarmee de doelstelling van 8 procent minder zelfmoorden tegen 2010 wellicht vlot behaald wordt. Opmerkelijk is dat in de regio's Brugge en Oostende het aantal zelfmoorden bij mannen in stijgende lijn zit.

Zelfdoding is nooit toe te schrijven aan één oorzaak, stellen specialisten. Maar het vermoeden leeft dat onder meer de grote groep land- en tuinbouwers in de streek een belangrijke factor is. "Twee beroepsgroepen zijn extra kwetsbaar voor zelfdoding: artsen en landbouwers", weet professor Kees Van Heeringen als specialist aan het UZ Gent in suïcidepreventie. "Exacte cijfers om dat te staven zijn er niet in Vlaanderen, maar het fenomeen doet zich wereldwijd voor". "Beide groepen beschikken over een

bepaalde hardheid. Artsen komen vaak in contact met leed. Boeren zijn veelal hard omdat de stiel dat nu eenmaal vereist. Maar het is ook een karaktertrek die de stap om het effectief te doen, kleiner maakt", zegt professor Van Heeringen.
Alexander Reynders van de KU Leuven werkt aan een onderzoek dat het verband tussen attitudes en zelfdoding bloot moet leggen. "Landbouw is een sector die kwetsbaar is in economisch moeilijke tijden, wat kan leiden tot psychologische en emotionele problemen". Of zoals Nico De Fauw van de Werkgroep Verder –die nabestaanden na een zelfdoding opvangt- het zegt: "Ze proberen hun problemen zelf op te lossen en gaan die zeker niet aan de grote klok hangen". "Landbouwers zijn doorgaans ook mannen, waarvan bekend is dat ze moeilijk over hun problemen praten en weinig hulp zoeken", zegt De Fauw. Dat bewijzen ook de cijfers: voor elke vrouwelijke zelfmoord zijn er bijna drie mannen die een uitweg zoeken in zelfdoding.
Boerenbond wijst er op dat land- en tuinbouwers erg verknocht zijn aan hun bedrijf. "Ze voelen zich emotioneel verbonden met hun bedrijf, hun gronden, hun vee. Vaak zijn het familiebedrijven, overgedragen van generatie op generatie. Falen ze, dan weegt dat des te zwaarder door". Boerenbond besluit daaruit dat de overstap naar een andere job voor landbouwers moeilijk ligt. Ook de grote investeringen in een landbouwbedrijf ziet de landbouworganisatie als een drempel voor de stopzetting van het bedrijf.
Voorts vertonen de Vlaamse zelfmoordcijfers altijd regionale verschillen, weet professor Van Heeringen. "In Limburg liggen de cijfers het laagst en het aantal zelfdodingen stijgt richting de kust". Van Heeringen weet niet meteen een duidelijke verklaring. Het karakter wordt wel eens geopperd, het cliché van de gesloten West-Vlaming indachtig. Ook het nabootseffect kan volgens de professor een rol spelen: "Stapt één persoon uit een bepaalde groep of sector uit het leven, dan verlaagt dat de drempel voor anderen".
Van Heeringen wijst er ook op dat West-Vlaanderen vooral een landelijk gebied is, waardoor het hulpaanbod, dat zich traditioneel in steden vestigt, geografisch verder ligt. Dat kan een drempel zijn. Wetenschappelijk onderzoek toonde eerder al aan dat geïsoleerde gemeenschappen kwetsbaarder zijn voor zelfdoding. Uit de attitudeverschillen tussen Vlaanderen en Nederland kunnen volgens KU Leuven-medewerker Reynders ook lessen getrokken worden. "De eerste resultaten lijken te bevestigen dat hoe groter het stigma van psychologische problemen, hoe kleiner de neiging om hulp te zoeken".
Het kabinet van Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen werkt momenteel aan een nieuw zelfmoordpreventieplan, waarbij de landbouwsector nauw betrokken wordt. Ook Boeren op een Kruispunt, een vzw die noodlijdende boeren met raad en daad bijstaat,

werkt aan een preventieplan. "De uitdaging wordt de mensen zover krijgen dat ze met hun problemen naar buiten komen", klinkt het bij de Werkgroep Verder. "De kennis is er bij verschillende organisaties, zaak is nu de landbouwers te bereiken en het taboe te doorbreken".

Bron: De Morgen

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada